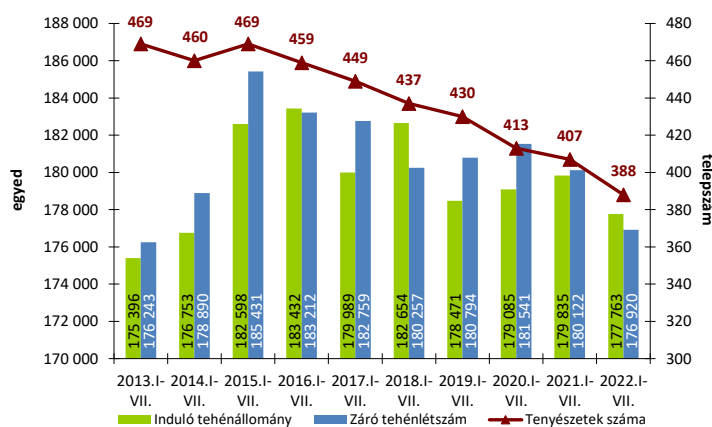
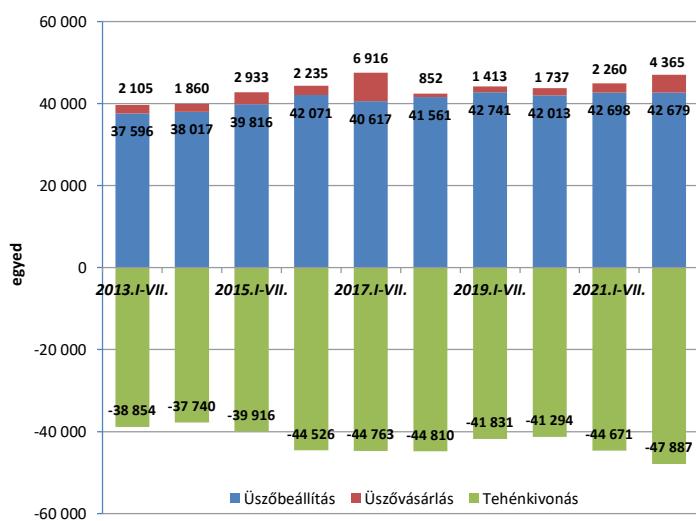

1. ábra Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma, induló és záró tehénlétszáma (db, 2013-2022. I-VII. hó)

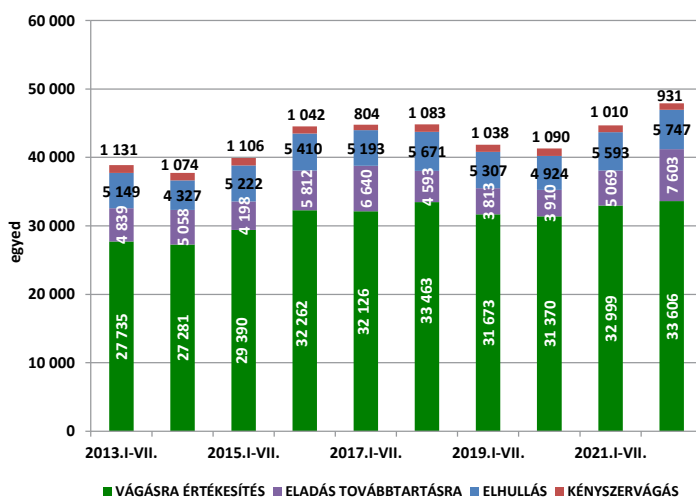
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2022 júliusában 19-cel (-4,7%) kevesebb volt, mint 2021 júliusában. A termelésellenőrzött tenyészetek számának csökkenése folytatódott, és júliusban további 2-vel (-0,51%) csökkent az előző hónaphoz képest. 2022. július végén 3.202-vel kevesebb (-1,8%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 17,3%-kal (-81) kisebbedett, és a tehenészetek csökkenésének üteme nem változik. Ugyanakkor 2013 júliusa óta a záró tehénlétszám picit nőtt (+677 egyed, +0,4%), így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 456-ra emelkedett.

2. ábra Az üszőbevétel és tehénkivonás alakulása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-VII. hó)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2021-ről 2022-re - egy év alatt - enyhén csökkent (-2.072 tehen; -1,2%), és az állomány 2022 első hét hónapjában kismértékben tovább zsugorodott (-843 egyed; -0,5%). 2022 első hét havában a tehénkivonások száma nőtt (+3.216 egyed; +7,2%), de nagymértékben emelkedett az üszővásárlások száma is (+2.105 egyed; +93,1%) a 2021. július végi értékekhez képest. Viszont az állománypótlás szempontjából meghatározó üszőbeállítások száma gyakorlatilag stagnált az 1 évvel ezelőttihez képest (-19 egyed; -0,0%), így az év első hét hónapjában az állománykivonás nagysága összességében meghaladta az állománypótlását.

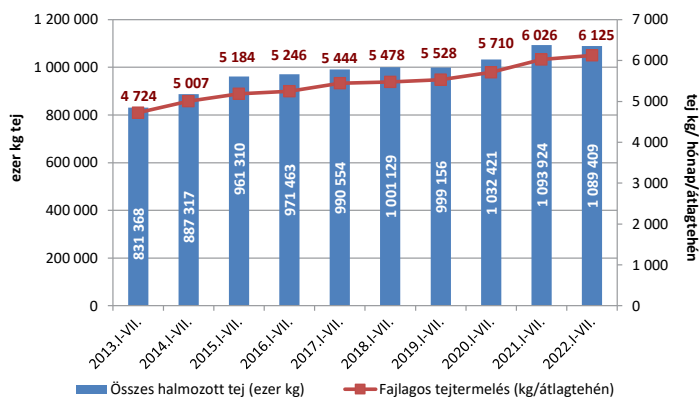
3. ábra A tehénkivonás megoszlása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-VII. hó)

2022 első hét havában az állományból kivont tehenek 70,2%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 33.606 volt), 12,0%-át (5.747 egyed) az elhullás tette ki, a tehénkivonások 1,9%-áért (931 egyed) pedig a kényszervágás volt felelős, amelyek inkább alacsony aránynak számítanak. Ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya elérte a 15,9%-ot (7.603 egyed), amely kimagasló aránynak tekinthető. 2022-ben az induló tehénállomány 18,9%-át selejtezték, 0,5%-át kényszervágták, 3,2%-a elhullott és 4,2%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 26,9%-át vonták ki a termelésből, ami az elmúlt 10 legmagasabb tehénkivonási aránya az év első hét hónapjában.

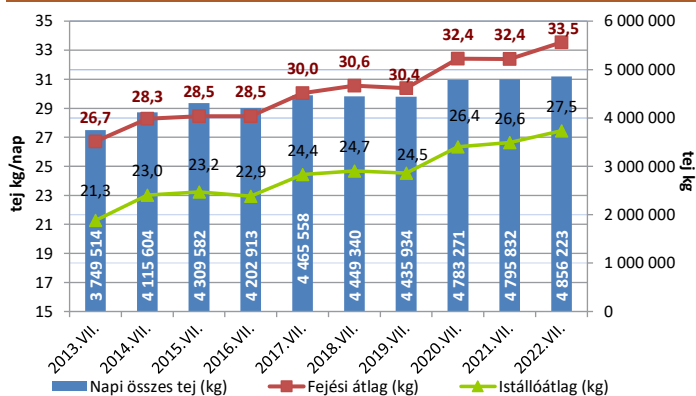

4. ábra Összes halmazott és fajlagos tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-VII. hó)

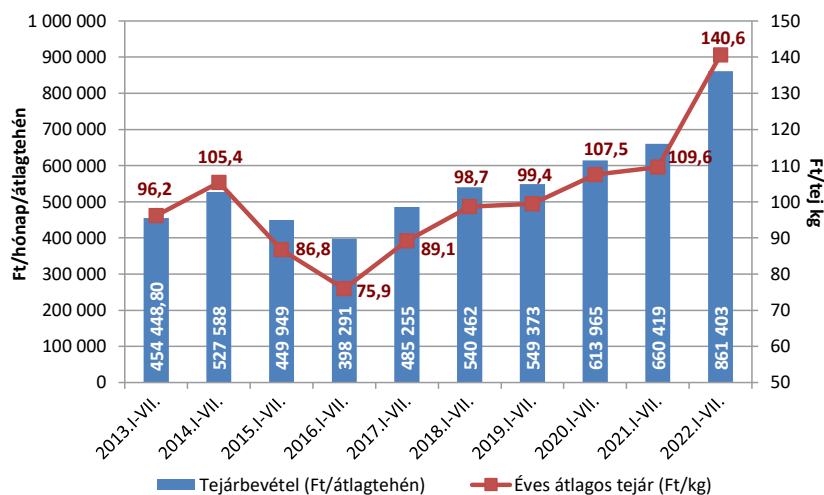
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehének összes halmazott tejtermelése 2022 első hét hónapjában kismértékben csökkent (-4,515 millió kg; -0,41%) 2021 hasonló időszakához képest, és nem érte el az 1090 millió kg-ot. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés enyhén emelkedett, és elérte a 6.125 kg-ot (+99 kg; +1,6%), ami az elmúlt 10 évben rekordnak számít. 2013 és 2022 júliusa között a fajlagos tejtermelés növekedése 29,7%-os (!) volt (+1401 kg), míg az összes halmazott tejtermelés még nagyobb mértékben, 258 millió kg-mal (+31,0%) emelkedett.

5. ábra Fejési és istállóátlag, valamint a napi összes tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. VII. hó)

2022 júliusában a napi összes tejtermelés a tavalyi év júliusi termeléséhez viszonyítva kismértékben, 4,86 millió kg-ra nőtt (+60,4 ezer kg, +1,3%), ami így az elmúlt 10 év legnagyobb értékének felel meg. Emellett mind a fejési átlag (+1,14 kg, +3,5%), mind az istállóátlag nőtt (+0,82 kg, +3,1%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 1,1 millió kg-mal lett több (+29,5%), a fejési és istállóátlag 6,83, ill. 6,18 kg-mal nőtt (+25,6%, ill. +29,1%) az első hét hónapban, ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ábra Tejárbevétel és az éves átlagos tejár az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. I-VII. hó)

A tehemenkénti tejárbevétel 2022 első hét havában 861 ezer Ft volt átlagosan, 28,3%-kal nőtt 2021 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év messze legnagyobb első hét havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 1,3%-os és tej árának 28,3%-os (!) növekedésében keresendő. 2013 hasonló időszakához viszonyítva a nominális tejárbevétel 89,5%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 29,5%-os és a tej árának 46,2%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej átlagos havi felvásárlási ára tovább emelkedett és júliusban már meghaladta a 160 Ft/kg-ot, így 2022 első hét havában a nyerstej átlagos felvásárlási ára a 140 Ft/kg-os árszint felé emelkedett. A nyerstej kiviteli ára is - tovább növekedve - megközelítette a 185 Ft/kg-ot, így mintegy

15%-kal még mindig meghaladta a hazai termelői átlagát. A forintban jelentős emelkedés ellenére a hazai nyerstej felvásárlási ára még mindig a legalacsonyabbak között van az Európai Unióban, amit a kiviteli ár is tükröz. A globális és az európai uniós piacon a nyerstej árak összességében még mindig növekedtek, a főbb tejtermékek értékesítési és tőzsdei árai pedig magas szinten stabilizálódtak (bár a sajtoké továbbra is érezhetően emelkedett). Magyarországon az élelmiszerek ára a tavaly júliusához viszonyítva 27%-kal (!) nőtt, de a tejtermékeké 43,8%-kal (ettől a nyerstej árának emelkedése még mindig jelentősen elmarad), ezen belül a sajté 52,6%-kal drágult a KSH adatai szerint. Az infláció nagy része a magasabb energia- és alapanyagárakra, a lendületesen növekvő munkaerő- és szállítási költségekre, részben pedig a még mindig erős fogyasztói keresletre vezethető vissza, aminek a lendülete viszont várhatóan öszre kifulladás. Ugyanakkor az egész Európában példátlan aszály a takarmányárakat tovább növelheti, ami várhatóan beépül a nyerstej árába.

